

بررسی حقوقی کارت های اعتباری و عناصر تشکیل دهنده آن بر مبنای عقد مرابحه و دیگر عقود در نظام بانکی و اقتصادی کشور

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۱۱/۲۲ ، تاریخ تصویب ۱۳۹۸/۰۲/۲۰)

عنایت اله بامری نیا

چکیده

در تعریفی ساده و تا حدی عام می‌توان گفت کارت اعتباری، کارتی است که بانک یا مؤسسه اعتباری صادر می‌کند و به دارنده آن امکان می‌دهد کالا یا خدماتی را بدون پرداخت وجه نقد و فقط با ارائه این کارت خریداری کند سپس بهای آن را طی مدت زمان مشخصی به صادرکننده کارت بپردازد. برخی کارت اعتباری را نوعی روش بازپرداخت می‌دانند که دارنده کارت می‌تواند تا سقف اعتباری معینی به خرید کالا و خدمات اقدام کرده و طی دوره-ای معین، اعتبار دریافتی را تسویه یا آن‌که متناسب با افزایش دوره، هزینه مازاد (بهره) بپردازد. شخص حقیقی یا حقوقی شرایطی دارد که با مراجعه به بانک صادرکننده کارت، کارت اعتباری دریافت می‌کند تا به وسیله آن بتواند بدون پرداخت پول نقد، کالا و خدمات مورد نیاز را بخرد و مطابق ضوابط، قیمت آن را به صادرکننده کارت بپردازد. تمام مراکز تجاری، خدماتی و مالی است که براساس قراردادی با صادرکننده کارت توافق می‌کنند تا در صورت مراجعه دارندگان کارت، کالا و خدمات مورد نیاز آنان را در برابر کارت تقدیم کنند؛ سپس طبق قرارداد بهای کالاها و خدمات را از صادرکننده کارت دریافت کنند. بانک یا مؤسسه اعتباری است که به انتشار کارت اعتباری اقدام کرده، طبق ضوابط خاص آن‌ها را در اختیار مشتریان می‌گذارد. بانک یا مؤسسه ناشر افزون بر عملیات انتشار، با مراکز تجاری و خدماتی قرارداد منعقد می‌کند که در صورت مراجعه دارندگان کارت مطابق ضوابط، کالا و خدمات در اختیار آنان قرار داده قیمت آن‌ها را از بانک دریافت کند.

واژگان کلیدی: کارت های اعتباری، عقد مرابحه، نظام بانکی، بانکداری اسلامی، نظام

اقتصادی